

Textus: Zsid 13, 4

Kedves Testvérek!

Ez a téma, miközben nem mindenki él házasságban (egyáltalán vagy éppen most), mindenkit érint. Hiszen a közösségünket, a mindennapjainkat mindenképp érinti, állásfoglalásra készítet, és akkor is mindannyiunk ügye, hogyha éppen mi magunk kívül esünk az érvényességi körén. Hadd kezdjem azzal a képpel, milyen felemelő a házasságkötési szertartás! Eltekintve a vele járó stressztől, az előtte lévő sok szervezéstől, vagy az utána következő időszakról való szorongástól... nagyon szép tud lenni egy esküvő. Remények, ragyogás, csillogás vagy épp egyszerű, természetes szépség lengi be az ifjú párt és valahogy ez áterjed a násznépre is. Érdekes látni az ifjú pár arcát és a násznapját is. Főleg, ha háttal vannak a násznapoknak: gyakran van kontraszt, éles kontraszt a kettő között. Az ifjú pár tényleg ragyog inkább, a násznap pedig vagy mosolyog, nosztalgizál vagy fájdalmas, keserű, esetleg kemény, hideg vagy cinikus. Velük sem lesz ez másként. Nekik sem fog működni, mert senkinek sem működik. Ők reménykednek, hogy őket nem érheti baj, ők majd jól fogják csinálni, hiszen ez egyszerű. Tanulnak a szüleik hibájából, sosem fogják úgy végezni, mint ők, vagy a szomszéd. A mai igehirdetésben nem általánosságban szeretnék beszélni a házasság jelentőségéről, hanem a szövetségről szóló igehirdetésben arra helyezem a hangsúlyt, hogy mit jelent a házasság megbecsülése annak, akik magát Isten szövetségében élő embernek vallja. Lehet persze fontos mindez annak is, aki még nem él ebben a szövetségben, aki keres, aki vágyódik ebbe.

1. Házassági szövetségben élni = a házasság megbecsülése

„Legyen megbecsült a házasság mindenki előtt, és a házaselet legyen tiszta, mert a paráznakat és a házasságtörőket ítéletével sújtja Isten.” – olvastuk a Zsidókhöz írt levélben. Kicsit ijesztően hat elsőre, Isten ítéletéről olvasunk, amit nem szoktunk szeretni. Fogadjuk ezt most úgy, mint világos, tiszta kijelentés, üzenet: ez van, ez a helyzet, Isten igénye: a házasság legyen megbecsült és a házaselet tiszta: ez Isten akarata, útja. Mint elv, mint irány, mint igazság lehet, hogy bólogatsz, ez így igaz! Szép kis igazság... és sorolod is, kinek kellene ezt meghallani vagy megérteni, betartani végre! Házasként ha azt gondolod most: rendben vagyok e tekintetben, igen, én így élek és kihúzod magad... akkor nem ismered Istent és önmagadat eléggé (elégséges módon). De ha azt gondolod: semmi remény, teljesen elveszett és menthetetlen vagyok/vagyunk... akkor nem ismered Istent és önmagadat eléggé (elégséges módon).

2. A Zsidókhöz írt levél dinamikája

A Zsidók hoz írt levél menetében a felolvasott Ige előtt beszél arról a szentíró, hogy mit jelent megállni, megmaradni a hitben, biztatja a 12. fejezet második felében az olvasóit, hogy senki ne távolodjon el Isten kegyelmétől. Belőle élünk, Tőle függünk, a Vele való szövetség az életterünk, a közegünk, ne vessük ezt meg. Ezután buzdítja a gyülekezetet tiszta életre és szeretetre. Kiemeli a testvéri szeretet fontosságát, a vendégszeretet jelentőségét, a foglyokról, gyöttrődőkről való gondoskodást. Ezután beszél a házasság megbecsüléséről, a házasság tisztaságának megőrzéséről valamint arról, hogy ne legyünk pénzsóvárok, legyünk elégedettek. s végül hozzátézi: „...**Ő mondta: „Nem maradok el tőled, sem el nem hagyalak téged.” Ezért bizakodva mondjuk: „Velem van az Úr, nem félek, ember mit árthat nekem?”** Ezek a szavak Isten szövetségi hűségére mutatnak! Nem arról van szó, hogy saját erőből kellene jobbbá, hűségesebbé, igazabbá válni, hanem meg kell maradni a szövetségben, vissza kell térni abba. Ne távolodjunk el Isten kegyelmétől – ahogy felvezette a levél írója. Itt van a lényeg, ez a magja a házasság megbecsülésének is. Nézzük most meg, mit jelent egyáltalán valakit megbecsülni, utána azt, mik a megbecsülés elmulasztásának, megvetésének megnyilvánulásai, mit jelent a házassági szövetséget megbecsülni és mi a gyógyulás, helyreállás útja?

3. Mit jelent megbecsülni valamit/valakit?

a. Azt becsüljük meg, aki, vagy ami értékes, fontos a számunkra. Aki, vagy ami nélkül kevesebbek lennénk. Ez azonban még kevés valaminek a tartós megbecsüléséhez, hisz ha egyedül mi döntjük el, mi értékes a számunkra, akkor mindig éppen aktuálisan azt fogjuk megbecsülni, amit épp a legértékesebbnek érzünk, vélünk. Az individualizmus ezért egy örvénylő, szédítő bizonytalanság és labilitás a kapcsolatokra nézve. Jó tehát, ha a megbecsülés mögött olyan értékeket, olyan referenciapontokat keresünk, amelyek állandóak és tőlünk függetlenül mérvadóak nekünk és másoknak. Így van ez saját önbecsülésünkkel, azaz a saját magunkhoz fűződő érzelmi viszonyal is. Ha nincs külső referenciapont, ami alapján lehet egy alaptapasztalatunk, hogy szerethetők, értékesek, megbecsültek vagyunk, akkor elvesztünk, hiszen önmagunkban sosem találhatunk objektív viszonyítási keretet, egyensúlyt.

b. A megbecsülésre nézve- és ez igaz a házasságunkra nézve is – az istenképességünk az, ami a bibliai teológiai alapja lehet mindennek. A sajátunk és a másiké is. Mindketten Isten teremtményei vagyunk, az Ő alkotása, értékesek, különlegesek, mely nem a posztmodern konyhpszichológia üres frázisai, hanem Isten igazsága, Igéje állítja ezt. Az Ő tulajdonai vagyunk, mélyen Hozzá tartozunk. Az emberi élet értékes Isten számára, és úgy ismerhetjük meg Istent a kijelentéséből, mint aki az életet értékesnek tartja és védi. Az istenképesség viszonyítási pont lehet az ember számára, ami önbecsülését megalapozza, erősíti. Az az ember, aki tisztában van istenképességével, Istenben való megalapozottságával, a Hozzá tartozással, az a kritikát képes helyén kezelni. A kritika értékességét nem ingatja meg, mert annak alapja Isten szeretete.

c. Mi az akadály, kihívás ebben? Kulcsfontosságú, hogy milyen forrásokat használj, honnan szorulsz megerősítésre. Honnan merítet nemcsak saját magad folyamatos meghatározást, hanem a másikét is. A megbecsülés sokkal inkább az ember saját döntésének, saját érdekeinek, vágyainak kérdése, privát ügy, nem Isten iránti engedelmségből fakad, hanem abból, hogy nekem hogy jó, vagy a másik szerintem mennyire érdemli meg. Isten Igéje más tanít, másra hív, még akkor is, ha ez roppant nehéz.

4. A megbecsülése elmulasztása, megvetése – a kapcsolatban

Sokszor találkozunk azzal, vagy kerülünk mi magunk is abba a helyzetbe, hogy a megbecsülés nem történik meg, elmulasztjuk, megvetjük, vagy velünk szemben tesszik ezt. Három területen történhet ez meg.

a. **Megecsülés szavakban.** Aki a szavaival nem becsüli meg a házasságát, a házastársát, az nem úgy beszél egyrészt mások előtt róla, ahogy az helyes lenne, ahogy ő szeretné hallani, hogy róla beszéljenek. Munkahelyi helyzetben, a haverokkal, a barátokkal... Talán el tudjuk képzelni, milyen ez. Ide tartozik az is, ha a házastársunkat szavakkal nem bátorítjuk, nem ismerjük el, nem szeretjük eléggé. A megbecsülés szavai, a köszönöm, a hálás vagyok érte, stb. Ezek elmulasztása is hiányt teremt. Ha természetesnek vesszünk dolgokat... Vagy épp fordítva, ha állandóan becsmélünk, kritizálunk a szavainkkal. Bűn, rombolja a bizalmat és a másik önértékelését, önbecsülését is. Felelősek vagyunk akkor, ha ilyen hatást váltunk ki.

b. **Megecsülés tettekben.** A tettekben való megbecsülés elmaradása az, amikor nem teszünk a társunkért, a házasságunkért. Mikor általában kényelmesek vagy lusták vagyunk, esetleg túl kemények ahhoz, hogy dolgozzunk a házasságunkért, vagy a kapcsolatunkon. Amikor nem fordítunk elég időt rá, mikor nem küzdünk érte. Az is, mikor tettekkel nem védjük meg a házastársunkat másokkal szemben – akár a saját családtagjainkkal szemben. A határok védelme a legtöbb országnak áldozatokkal jár – így van ez a házassággal is. A

tettekben való megbecsülés a tudatos építés és az áldozatvállalás, enélkül nincs növekedés és élet. Férfiként talán többet tehetünk a család biztonságáért, nőként az érzelmi melegségéért, kiegyensúlyozottságáért, de ezek bizonyos helyzetekben máshogy is alakulhatnak.

c. Megbecsülés hűségben. Talán ez a legegyszerűbb, legvilágosabb kérdés: aki hűségben becsüli a kapcsolatát, a házasságát, az konkrétan nem flörtöl, nem hoz létre és tart fent szerelmi vagy csupán szexuális viszonyt mással. Nem önti ki a lelkét egy másiknak állandóan, nem csodálja a főnökét, munkatársát, szomszédját vagy akárkit a társa helyett. Vagy ha megtörtént, megosztja, bocsánatot kér és megpróbálja újra építeni az összetört bizalmat a társával. Minderre pedig azért van lehetőség és azért hív erre Isten, mert Ő hűséges és Belőle meríthetünk, aki megbecsül minket. Hogyan történhet mindez?

5. A házassági szövetség megbecsülése: a szövetségben élés komolyan vétele

Hadd idézzek most egy keresztyén szerzőtől, aki a házasság és szövetség, a házasság megbecsülésének kérdéseiről gondolkozik:

„A szövetségi kapcsolat a Biblia szerint tehát életre szóló kötetst jelent, ez Isten beszéde szerint változatlan, örök időkre megfogalmazott isteni törvény, és ez a nyugati kultúrában élő, 21. századi emberekre is vonatkozik, akár tudomásul veszik, akár nem. A szövetség egyúttal szellemi erőt közvetít, amely a házasságkötés alkalmával rászáll a házasságba lépő pár kapcsolatára, és erőteljes szellemi köteleket, összekötő kapcsot hoz létre közöttük. Ez az a „hároms kötetst”, amely Salamon szavai szerint „nem hamar szakad el” (Préd 4:12b). A „hároms kötetst” értelemszerűen három szereplőt feltételez. A hároms kötetst a szakemberek véleménye szerint is a legerősebben font kötetstváltozat, amelyben a kötetst egyes tagjai a lehető legnagyobb felülettel tapadnak egymáshoz, s ez azt eredményezi, hogy az ellenerőnek ez a kötetsttípus tud a legsikeresebben ellenállni, azaz szinte semmilyen feszítőerő nem tudja szétszakítani. Ezt nem lehet tehát könnyen szétbontani; bár az igeversben figyelmeztetésül azért ott van az „egyhamar”, s ez azt jelenti, hogy azért ne kísérletezzünk – mondja Salamon –, hogy meddig mehetünk el. (...) A szövetségi viszony ennek a szöges ellentéte: itt az egyik személy állandóan figyel a másikra, számításba veszi, hogy neki (is) mi a jó, mit lehet neki adni, mivel lehet építeni, mi okoz neki örömet... Kulcsszavai a figyelés, a törődés, a gondoskodás, az adás. És az adás – egyesek számára talán meglepő módon – meghozza a vágyott boldogságot, mert az Úr szavai szerint: „jobb adni, mint venni”. (ApCsel 20:35b) (...) A szövetségben éppen ez a nagyszerű, ez ad biztonságot: nevezetesen az, hogy a házasság nem érzelmeken, hangulatokon áll, nem függ attól, fiatalok-e még a házastársak vagy már idősebbek, változott-e a külsejük az évek során, egészségesek-e vagy betegek; gazdagabbak lettek-e közben, vagy anyagi nehézségekbe kerültek; van-e gyermekük vagy nincs – a szövetség ereje megmarad, az összetartozás változatlanul fennáll, bármilyen külső-belső folyamatok zajlanak is bennük vagy körülöttük: ez olyan fundamentumát jelenti az életnek, amelyre két ember együtt mindennél inkább tud építeni, amely biztos kiindulópont az új generáció számára, s amely felszabadítja az ember teljesítőképeségét, alkotó fantáziáját, emellett biztonságérzést és háborítatlan békét nyújt neki a legviharosabb külső körülmények között is... Erre az állapotra is vonatkoztatható Jézus példázata a kősziklára épített házról: ugyanis a szövetségre épített család olyan, mint az erős alapzatra helyezett ház: nem dönti össze semmilyen szélvihar, árvíz vagy esőzés – mert az Igére, Isten erős beszédére lett építve, s ezért rendületlenül fennmarad a földi sorssal elkerülhetetlenül vele járó hányattatások, sőt háborúságok közepette.(...) A házasság szövetsége tehát megteremti a férfi-nő kapcsolat szikla-fundamentumát, és az ember számára megadja azt a nélkülözhetetlen biztonságot, amely egyebek mellett ahhoz is szükséges, hogy egyáltalán reális, értelmes terveket tudjon szőni a jövőjére vonatkozóan; s amint már említettük, a szellemvilágban ilyen módon megpecsételt és legalizált viszony erős stabilitást ad a családnak, a gyermekek gondozása, nevelése, védelme szempontjából is.”

Mit jelent mindez? A házasság legyen megbecsült és tiszta, azaz küzdeni kell érte, foglalkozni kell vele, dolgozni kell rajta. Kellenek nagytakarítások is néha és szükséges a személyes és kapcsolati érés.

6. Gyógyulás és helyreállítás

Mit kezdünk most, miközben halljuk ezt és látjuk saját vagy mások küzdelmeit? Az evangélium, hogy van gyógyulás és helyreállítás Krisztusban, van újrakezdetés és van vigasztalás, együttérző közösség akkor is, ha valami már visszafordíthatatlanul megromlott.

De mi a helyreállítás útja és módja pontosan? Van ennek egy lelki, spirituális része, bűnbánatot tartani, Isten elé menni, lerendezni, amit kell, bocsánatot kérni, a másiktól is, stb. Mit lehet még tenni?

a. Két véglet. Először talán a két végletet kell elengedni itt is, Az egyik, hogy engem mindez nem érint, a másik, hogy nekem már mindegy. Ez menekülés. Ez egy póz. Felejtst el, nincs szükséged arra, hogy az önsajnálattól és önmagad reménytelennek látásából merítsd a környezeted figyelmét, sajnálatát!

b. Mit tehetnek a nők és mit a férfiak? Szeretném most kiemelni és még egyszer hangsúlyozni mindkét fél felelősségét. A nők számára ezek leginkább a romantika, az álmodozás, a tetszelgés (például a főnök előtt), az ábrándok, flörtök formájában valósulhat meg. Főleg, ha a férjed mellett nem érzed nőnek magad, mert a férjed olyan, mintha egy nagyra nőtt gyerek lenne... Így fordul elő, hogy női társaságban könnyen kibeszéled, becsméreled... és valójában nem teszel semmit egy idő után, hogy ő felnőjön, férfivá váljon és magad is konzerváld ezt a helyzetet. Férfiként pedig... talán jobban fenyeget a veszély, hogy valóban ne nőjünk fel, ne vállaljunk igazán felelősséget. A férfiakat szólítom meg, hogy vajon nem kellene-e tényleg felnőni és férfiként viselkedni a kapcsolatban és megbecsülni a melletted élő nőt? És elengedni a pótszereket, az álmodozást, a pornót, a hódítgatásokat, mellyel bizonyítod magadnak, hogy azért legény vagy a javából... Vagy épp a függetlenség csapdájába esel, hogy téged aztán nem lehet kertes közé zárni, neked egy nő sose mondja meg, mit tegyél... A szabadságigényed mindig újabb nőt igényel, aki tényleg csodál és kielégíti az igényeidet.

c. A jó gyümölcs, hogy jól bánunk egymással. A jó gyümölcse a szövetségben való élésünknek, az Istentől való elfogadottság, megbecsültség átélésének az, hogy megbecsüljük egymást attól akár függetlenül is, hogy éppen milyen állapotban van a másik, mit tesz vagy sem értem és a kapcsolatunk érdekében. Pál Feri atya így fogalmaz a házasságok kapcsán: „...előbb-utóbb hosszán tartó, krónikus, vagy szinte földolthatatlan problémáink lesznek. 15-20 év együtt élés után a családoknak 90%-a megoldhatatlan vagy krónikus problémákkal fog együtt élni. (...) Ezért fontos tudnunk, hogy éppen, amikor a szinte megoldhatatlan, krónikus vagy ellehetetlenítő problémáinkhoz érünk, akkor tudjuk, hogy nem a probléma az, ami miatt ennyire pocsekül vagyunk, hanem azok miatt a megoldási kísérletek miatt vagyunk pocsekül, amelyek a problémára adott válaszként születnek belőlünk. Nem azért vagyunk rosszul és elégedetlenek egymással, mert nehéz problémáink vannak, hanem azért, ahogyan bánunk egymással, amikor nehéz problémáink vannak.” A jó gyümölcs tehát a megbecsülés, ami a gyakorlatra, hétköznapi tettekre és szavakra lefordított elkötelezett szeretet. Ez a felnőtt működés, amire Isten hív minket!

d. A szövetség megerősíthető, megújítható! Hirdetem az evangéliumot: a bűnbánattal való közeledésünket örömmel fogadja a mi mennyei Atyánk! Megújítható Vele és egymással is a szövetség! Isten adja meg a házasságban élőknek, hogy megélhessék önmaguk megbecsültségét, saját önbecsülésük mélyen gyógyuljon, és ezáltal tudják megbecsülni házastársukat, házassági szövetségüket, hogy legyen a gyógyulás, az Isten jelenlétééről, igazságáról való bizonyosság... nem a tökéletes házasságok kirakata a gyülekezetben... hanem a kegyelemre szorult emberek életén megmutatkozó kegyelem bizonyossága az életünk. Ezért könyörögünk és kérjük Isten Lelkét, hogy áradjon ránk és közénk minden nap!